

ítélhető meg, de nagyon figyelemre méltó eredmény már az is hogy az alkalmazott erős gyérités a záródás csekély megbontása mellett 300, illetve 355 és 128 K. tiszta jövedelmet adott kat. holdanként.

Réthly Antal: Az időjárás 1910-ben.

Réthly fejtegeti az erdészeti meteorologiai állomások 1910. évi adatait.

Dr. Zemplén Géza: Adatok a növények szabad-nitrogén felvételéhez.

Zemplén két olasz kutatónak, Eva Mameli és Gino Pollacci kísérleteit ismerteti, akik több növényről, köztük cserje és fafélékről is kimutatták, hogy azok közvetlenül a levegőből tudnak nitrogént felvenni.

Vadas Jenő: Uj juhar faj: Acer-Lángi-Simk. Selmeczbányán.

Vadas Jenő ismerteti néhai Simonkai Lajos meghatározása és leírása alapján ezt a juharfajt, amelyet Simonkai vadon keletkezett hybridnek mond, amely az Acer illyricum és tataricum kereszteződéséből származik. Eredeti hazájának Simonkai a Karszt vidékét tartja.

A füzetet intézeti ügyek zárják le.

Róth Gyula.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mezőgazdasági többtermelés és kereskedelem. Ily jelzés alatt az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés széleskörű értekezletet hívott össze, amelynek célja az volt, hogy megállapíttassanak azok a teendők, amelyek a kereskedelemre a mezőgazdasági többtermelés érdekében hárulnak. Bár szorosán véve *mezőgazdasági* kérdésekről volt szó, mégis mivel az Országos Erdészeti Egyesület is meghívót nyert és az előadói dolgozatok is több helyen érintik az erdőgazdaságot, néhány szóval meg kell emlékeznünk az értekezletről, amelynek folyama alatt egyébként az erdőgazdaság további szerepet nem játszott. Meg kell emlékeznünk oly értelem-

ben, hogy kizárólag a mi szorosabb érdekkörünket tekintve, örömmel tapasztaltunk az előadói dolgozatokban bizonyos konzervatív vonást, amelyhez eddig a kereskedelem képviselői részéről hozzászokva nem voltunk. De hát úgy látszik, ők is felismerték, hogy az ország kiélése nem lehet nekik sem czéljuk. Ebből a szempontból szívesen látjuk azt is, ha a meglévő állapotokkal incsenek megelégedve, ha a kincstár néhány még feltáratlan erdőbirtokának megnyitását követelik, czéltudatos befektetések útján, ha a közös legelők rossz állapotán kívül a közös erdőkét is kifogásolják, különösen Erdélyben, ahol főleg a székely községek azok, amelyekben a turnusok megtartásával nem törődnek és úgy látszik, hogy az állami ellenőrzés ezen a téren nem tudott eredményeket elérni, — ha a kisbirtokosok szaporításával kifejezetten nem a tudatlan, kizsákmányolható tömeget kívánják növelni, hanem a kultúra magasabb fokán álló kiscgazdákat, amilyenekkel a művelt nyugaton találkozunk. Helyeseljük, ha a parcellázásnak állami felügyelet alá való helyezését követelik és az államnak kisajátítási jogot kívánnak biztosítani, ha valamely birtok meg nem felelő módon műveltetik. (Kopárok!)

Az erdőgazdaság tekintetében csak azt nem helyeselhetjük, hogy a földbirtok kötöttségének általános, tehát az erdőre is vonatkoztatott megszüntetését követelik.

A fenn említett, részünkről is helyeselt elvekre nézve, amelyek a kereskedelem képviselői részéről most először hangzottak el, tehát egyelőre csak elméleti jelentőségűek, őszintén kívánjuk, hogy a gyakorlatba is átmenjenek, mert bizony szinte komikusan hat, mikor a kereskedelem részéről panaszolják fel a székelyföldi erdők okszerűtlenül gyors kihasználását, holott az ipar és kereskedelem érdekeinek jelszava alatt ostromolták, politikai tényezőket is bevonna, nem is oly régen s még ma is azt a most leszólt állami ellenőrzést a tömérdek rendkívüli fahasználatért.

Az erdészeti főiskola állattani gyűjteménye. Főiskolánk „Erdészeti állattani“ gyűjteménye a szó legszorosabb értelmében felőleli mindazokat az állatokat, amelyek Magyarország területén az emlősök, madarak, kétéltűek, hüllők és rovarok osztályából, mint *erdészetileg fontosak* előfordulnak.

Tartalmazza első sorban azokat a táblákat és egyéb demon-

strálásra szolgáló taneszközöket, melyek az „Erdészeti Állattan“ megértéséhez szükséges „Általános Állattan“ előadásánál felmerülhetnek. Megvan gyűjteményünkben az összes, akár szorosán vett erdészetileg hasznos vagy káros, akár vadászatilag fontos emlős állat kitömött állapotban, kivéve az igen nagy helyet foglaló párosujjuakat, valamint legtöbbszörnek koponyája, csontváza, fogazata stb.

Az ornis összeállításánál alapul vétetett Chernel István „Magyarország madarai“ című munkája, amely szerint gyűjteményünkben csak néhány *igen ritkán előforduló*, vagy csak vendégképpen megjelenő madár hiányzik, melyeknek beszerzése céljából most is állandó összeköttetésben állunk a nevesebb madárpreparátorokkal. Hiányzik jelenleg a: *Colymbus auritus* L., *Procellaria haesitata* Kuhl. *Sterna minuta* L. *Pelecanus onocrotalus* L., *Branta leucopsis* Bechst. *Cygnus Bewicki* Yarr., *Cygnus cygnus* L., *Charadrius hiaticola* L., *Neophron percnopterus* L., *Cannabina hornemani* Temm., *Saxicola strapasina* L. Ez a szám a meglevő 368 madárfajtaival szemben, azt hiszem, elenyésző csekély. (Összesen van 972 darab madár, 310 darab tojás, 32 darab fészek.)

A hüllők és kétélűek osztálya reánk, erdészekre alig bir fontossággal, azért éppen csak a leggyakrabban előforduló, illetőleg az osztály jellegeit magukon viselő egyedek vannak meg.

A halak osztálya, egy-két faj kivételével, teljesen képviselve van. Eltekintünk természetesen a nagyszámu vadfajoktól és csak a leggyakrabban előforduló nemes halfajtákat — melyek halgazdasági fontossággal is bírnak — gyűjtöttük össze, illetőleg minden alosztályból és rendből legalább egy-egy fajtát szereztünk be.

A rovarok közül elsősorban az erdészetileg fontosak vannak összegyűjtve és rendezve. Hogy milyen szakszerűséggel, arra nézve csak azt említem meg, hogy egyik gyűjteményünk szakszerűségét a párisi világkiállításon is elismerték és kitüntették. Az erdészetileg fontos fajok gyűjteményén kívül van még több gyűjteményünk, melyek Selmeczbánya vidékének lepkéit, bogarait és a rovarok más rendjeinek itt előforduló példányait tartalmazzák. Van azonkívül tojás-, fészekgyűjteményünk, csigagyűjtemény stb. és az erdővédelmi fontosságú farágásokat, gombapusztításokat tartalmazó csaknem teljes gyűjteményünk.

Mindezek közül a helyszükére való tekintetből éppen csak

azokat helyeztük el láthatólag, melyekre a hallgatóknak szükségük van. Ezek rendszertanilag rendezve vannak és a közvetlenül szerzett példányoknál a lelőhely és a megszerzés időpontja is szerepel. Hogy esetleg a rendek nem következnek a szemlélő által szemelőt tartott rendszernek megfelelően, azt ismét csak a helyszükének kell tudnunk, mert minden kis helyet a leggazdaságosabban kellett kihasználnunk mindaddig, míg a közp. erdészeti kísérleti állomásnak már évek óta tervbevett kitelepítése megtörténik és az állattani gyűjtemény több tágas teremben lesz elhelyezhető.

A gyűjtemény leltári értéke 11.023 K 70 fillér. Ez az érték azonban a ténylegesnek legfeljebb a fele, mert igen sok tárgy, amely részint ajándékozás, részint közvetlen uton került a tanszék birtokába, csak igen minimális és legtöbbször csak a szállítási, vagy a tömési költségekkel szerepel a leltárszámadásban.

Mindezeket azért teszem most közzé, hogy *tények felsorolásával* válaszoljak Barthos Gy. urnak, aki az E. L. 1912. évi IV. füzetében „Lőjegyzékeink vezetéséről“ cím alatt főiskolánk erdészeti állattani gyűjteményét szegényesnek minősíti. Csodálkozom, hogy a t. főerdész ur nem vett magának annyi fáradságot, hogy ittlétekor a gyűjteményeket kissé alaposabban megtekintette volna. Ha pedig jól megnézte, akkor elmulasztott gondolkozni afelett, hogy az „Erdészeti Állattan“ csak *segédanyag* a főiskolán és rövid félév alatt heti három órában nem ölelheti fel az egész mérsékelt öv, vagy pláne a tropus állatvilágának tárgyalását, melyre különben az erdésznek szorosán véve szüksége nincsen, ennélfogva a gyűjteménynek is ehhez kell alkalmazkodni.

Lehet, hogy Barthos ur azt szeretné, hogy főiskolánk nemcsak erdészetileg, de állattani felszerelésekben is az ország egyetlen mintaintézete legyen! Ehhez azonban idő, pénz és hely kell. S azért mindaddig, amíg gyűjteményeink megfelelőleg elhelyezve, megfelelő külsőt is nyernek, legyen szives és függeszse fel véleményét egykori alma-materjének talán mégsem egészen *vidéki középiskolai* szinten álló gyűjteményéről.

Papp Gusztáv.

Rétgondozás. Az ország rétjei megfelelő gondozás hiányában nem szolgáltatnak kielégítő terméseredményeket, pedig az állat-

tenyésztés fejlesztése érdekében kívánatos, hogy a rétek termése okszerű művelés által jelentékenyen fokoztassék.

Szól ez leginkább a száraz, rossz termésű rétekre, melyek hozama *feltörés, egy éven át kapásnövénynyel való beültetés, azután trágyázás* és megfelelő fűmaggal való bevetés által igen jelentékenyen emelhető.

A földmivelésügyi miniszter felhívja az érdekelt gazdaközöniséget, hogy amennyiben rétjeik javításával vagy karbahozatalával foglalkozni kívánnak és szaktanácsért hozzája fordulnak, hajlandó a szükséges szakközvegeket kiküldeni, kik megfelelő tanácscsal és munkatervvel szolgálnak.

A munkaterv elkészítését és a helyszini kiszállás költségeit a miniszter ur tárczája terhére elvállalja.

Országos Méhész Zsebnaptár 1912. évre. Szerkeszti: *Szilassy Zoltán* orsz. képviselő, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület ügyvezető alelnöke. 176 lap. Ára *1 korona 50 fillér*. A fenti czim alatt hézagpótló munka jelent meg, amelyben a gyakorlati méhészkedő mindennapi foglalkozásában előforduló kérdésekre adott felvilágosításokon kívül a legkiválóbb méhészeti szakírók tollából eredő hasznos méhészeti közlemények foglaltatnak. A méhészeti tudomány, a gyakorlati ismeretek, a társadalmi mozgalmak és a kormányzati intézkedések hasznos fárháza ez a csinos kis könyv, mely hivatva van a hazai méhészek körében elterjedt hasonló külföldi munkákat pótolni.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban le álló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Braxator* Hellmuth kir. segéderdőmérnököt Krasnóról Susakra, *Kakódy* Dániel kir. segéderdőmérnököt pedig Susakról Krasnóra (erdőgondnoknak) helyezte át.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter kirendelte a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság kerületéből *Balás* Emil m. kir. segéderdőmérnököt a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola növényteni tanszékéhez kisegítő szolgálattételre.

